

PASCAL BONIFACE / ПАСКАЛЬ БОНІФАС

Народився 25 лютого 1956 у Парижі, Франція.

Директор-засновник французького Інституту міжнародних і стратегічних відносин (IRIS), що базується в Парижі.

З 1991 року він є директором щоквартального журналу “La Revue internationale et stratégique” (“Міжнародний та стратегічний огляд”), а з 1985 року – редактором “L'Année stratégique” (“Стратегічний щорічник”).

Опублікував понад вісімдесят книг, присвячених міжнародним відносинам, ядерному стримуванню та роззброєнню, європейській безпеці, міжнародній політиці Франції, спорту в міжнародних відносинах (він розробив концепцію геополітики спорту), а також конфлікту на Близькому Сході та його впливу на Францію.

Публікує численні статті в міжнародних і стратегічних оглядах, регулярно виступає в засобах масової інформації, національних і міжнародних, друкованих і аудіовізуальних, а також бере участь у багатьох конференціях у Франції та за кордоном. Він є одним з найпопулярніших геополітичних аналітиків у соціальних мережах (Facebook, Twitter і TikTok). Він також аналізує міжнародні питання на власному каналі YouTube та у щотижневих подкастах “Comprendre le monde” (“Зрозуміти світ”), де він має понад 400 000 підписників, а також у своєму блозі (IRIS, Mediapart та особистому).

Професор міжнародних відносин в Інституті європейських студій при Університеті Париж-8 (Paris 8 / Paris VIII) та Sciences Po.

Був членом Консультативної ради ООН з питань роззброєння з 2001 по 2005 рік.

Рейтинг статей: 0-0-1

Поточний висновок: автор має підозрілі зв'язки з Росією, що може впливати на його експертні оцінки. Автор не підтримує посилення військової допомоги для України та вважає, що Україна не є важливою для зовнішньої політики Франції.

Елементи ризику:

1. Співпраця IRIS з російськими інституціями

- Паскаль Боніфас, як засновник і директор IRIS (Інститут міжнародних і стратегічних відносин), організовував спільні заходи з асоціацією Франко-російський діалог (Dialogue Franco-Russe), до якої входять такі постаті, як Тьєррі Маріані та Володимир Якунін.
- Також IRIS брала участь у заходах разом із Valdai Club — дискусійним майданчиком, пов'язаним з аналітичним центром, наближеним до Кремля. Зазначений експертом на валдайському форумі:
<https://valdaiclub.com/about/experts/5847/>

2. Звинувачення у проросійських симпатіях

- У 2014 році французька газета Libération згадала IRIS у розслідуванні про можливі мережі російського впливу у Франції. Боніфас відмовився дозволити публікацію свого інтерв'ю, в якому йшлося, зокрема, про фінансування його інституту.

Посилання:

https://web.archive.org/web/20151126071942/https://www.liberation.fr/planete/2014/11/20/pascal-boniface-maltraite-par-liberation-notre-reponse_1146185/

Ключовий фрагмент:

“Зокрема, ми згадали дослідника Арно Дюб'єна, пов'язаного з Інститутом міжнародних та стратегічних відносин у Франції (IRIS), який очолює Франко-російську обсерваторію в Москві при Франко-російській торгово-промисловій палаті, що також захищає інтереси бізнес-спільноти...

..Директор IRIS знову скаржиться у цій колонці на те, що він став об'єктом «чутток» щодо свого фінансування. Оскільки ці чутки справді повторюються, ми взяли у нього довге інтерв'ю на цю тему та отримали деякі повчальні відповіді, які він зараз відмовляється публікувати. У своїй колонці Паскаль Боніфас вважає ідею публікації суми контрактів та імен спонсорів, які фінансують його інститут, «інквізицією»”.

- Видання Franc-Tireur також звинуватило його у наближеності до прокремлівських позицій. Боніфас публічно відкинув ці звинувачення й звинуватив журналістів у “ідеологічній упередженості”.

3. Публічні позиції щодо дій Росії

- Наприкінці 2021 та на початку 2022 року Боніфас скептично ставився до ймовірності вторгнення Росії в Україну. Він вважав, що Росії не вигідно захоплювати Донбас і називав риторику Заходу щодо Москви “істеричною”.

- Він заявляв, що конфлікту можна було уникнути, якби Росію розглядали як справжнього партнера. Також він критикував розширення НАТО та ЄС, вважаючи їх головною причиною “опору” з боку Москви.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ ВІДНОСИН (IRIS)

Бюджет інституту в 2021 році — 5 млн євро.

IRIS фінансується на третину за рахунок контрактів з міністерством збройних сил, на третину за рахунок плати за навчання студентів і на третину за рахунок внесків компаній та приватних організацій. Між 2018 і 2022 роками IRIS називався одним із трьох головних французьких геополітичних аналітичних центрів, поряд із Французьким інститутом міжнародних відносин (IFRI) та Фондом стратегічних досліджень (FRS).

З 2009 року інститут щоквартально публікував “Міжнародний та стратегічний огляд” та щорічно “Стратегічний рік”.

IRIS критикували за його відносини з Китаєм, зокрема, він була співорганізатором з цією країною трьох конференцій між 2017 і 2019 роками, присвячених новому Шовковому шляху. La Lettre A вважає, що перша конференція «набула вигляду лобістської операції» на користь нового Шовкового шляху, і що доповідачі, переважно, були «палкими прихильниками» Франції, яка об’єднується навколо цього проєкту».

Між 2017 та 2022 роками IRIS організовує зустріч експертів під назвою “Les Internationales de Dijon”. У 2018 році – темою є міжнародні відносини між Росією, Китаєм, Європою.

У 2021 році Інститут стратегічних досліджень Військової школи, за підписом Поля Шарона та його директора Жана-Батиста Жанжена Вільмера, згадує IRIS як одну з організацій, які “фактично сприяють китайським операціям впливу у Франції”.

У своєму звіті Поль Шарон та Жан-Батист Жанжен Вільмер зазначають, що Паскаль Боніфас та Бартелемі Курмон, директор з досліджень IRIS, також брали участь “у заходах, організованих китайським посольством чи партійними установами”.

ПІДОЗРІЛІ ПУБЛІКАЦІЇ

1. ¿Por qué Macron habló de enviar tropas a Ucrania? (укр. Чому Макрон говорив про введення військ в Україну?)

Видання:La

Формат:Vanguardia

Дата:опінія

Посилання:01.03.2024

<https://www.lavanguardia.com/internacional/20240301/9532068/macron-ucrania.html>

Побудова хибної дилеми, що через підтримку України зовнішня політика Франції на Глобальному Півдні обмежена.	
Міністр закордонних справ Франції Стефан Сежурне відвідав Аргентину кілька днів тому, щоб привітати зовнішню політику Буенос-Айреса, враховуючи, що Аргентина є однією з небагатьох латиноамериканських країн, які підтримують Україну. Аплодуючи такій підтримці, Франція ризикує ізолювати себе від інших латиноамериканських країн, адже Франція може слугувати мостом між Глобальним Півднем та Західним світом. Франція — західна країна, але її геополітична ДНК не може бути зведена до цього. Україна не може бути альфою і омегою зовнішньої політики Франції, інтерес якої полягає радше у розвитку відносин із незахідним світом у той час, коли останній набуває геополітичного значення.	Stéphane Séjourné, ministro francés de Asuntos Exteriores, visitó hace unos días Argentina para celebrar la política exterior de Buenos Aires, dado que Argentina es uno de los pocos países latinoamericanos que apoyan a Ucrania. Aplaudir ese apoyo conlleva el riesgo de aislarse de otros países latinoamericanos, porque Francia podría servir de puente entre el Sur Global y el mundo occidental. Francia es un país occidental, pero su ADN geopolítico no puede reducirse sólo a eso. Ucrania no puede ser el alfa y el omega de la política exterior de Francia, cuyo interés reside, más bien, en desarrollar relaciones con el mundo no occidental justo en un momento en que éste gana importancia geopolítica.
Застосування маніпуляції через оцінювальне судження. Неповага до територіальної цілісності України та її кордонів. Нехтування міжнародним правом: зокрема прагненням України відновити порушену ззовні територіальну цілісність.	
Підтримувати Україну в чоловіках рівнозначно війні з Росією. Ціна, заплачена за визволення України, не варта світової війни. Чи будемо ми вмирати за Донбас (яким Україна не так давно нехтувала)?	Un apoyo en hombres a Ucrania equivale a entrar en guerra contra Rusia. El precio pagado por la liberación de Ucrania no vale una guerra mundial. ¿Vamos a morir por el Donbás (que Ucrania desatendía no hace mucho)?

Більше того, які цілі війни? Президент Зеленський продовжує стверджувати, що хоче звільнити всі втрачені території до 2014 і 2022 років. Це здається складним завданням з військової точки зору, якщо тільки Захід не поспішає розпочати війну. Натомість важливо замислитися над дуже серйозними наслідками такої заяви. Масована підтримка України зброєю і вступ у війну разом з нею — це дві абсолютно різні речі.	Además, ¿cuáles son los objetivos de la guerra? El presidente Zelenski sigue afirmando que quiere liberar todos los territorios perdidos en 2014 y 2022. Parece una tarea difícil desde un punto de vista militar, a menos que Occidente se precipite a la guerra. En cambio, resulta esencial reflexionar sobre las gravísimas consecuencias de semejante anuncio. Apoyar masivamente a Ucrania con armas y entrar en la guerra a su lado son dos cuestiones completamente diferentes.
---	--

Український переклад

Чому Макрон говорив про введення військ в Україну?

Наприкінці міжнародної зустрічі на підтримку України, яку він сам організував, президент Еммануель Макрон зробив заяву, яка в понеділок потрапила в заголовки газет. Він припустив можливість відправки західних солдатів на підтримку України, яка бореться на місцях. Він говорив про стратегічну невизначеність. Він не сказав, що планує мобілізувати війська, але не виключив такої можливості. Відправка бойових військ в Україну рівнозначна прямому вступу у війну з Росією. Нам варто було б добре подумати, перш ніж розпочинати таку авантюру проти країни, яка відома своєю агресивністю і має ядерну зброю.

Заяви президента стали несподіванкою для французьких військових, присутніх на конференції. Однак найбільш гостро відреагували європейські та західні партнери Франції. Німеччина, Польща та Велика Британія, які є найбільшими прихильниками України, відповіли, що про введення військ в Україну не може бути й мови. У Сполучених Штатах президент Джо Байден неодноразово заявляв, що не розглядає питання про відправку американських військ.

Необхідно розрізняти надсилання матеріалів для допомоги у протистоянні російській агресії та пряму участь у конфлікті, який потім набуде зовсім іншого характеру. Такі заяви несуть реальний ризик ескалації. Президент Макрон, якого не схвалюють усі його колеги, заявив, що ідеї, які спочатку відкидалися, зрештою можуть знайти свій шлях. Однак відправка танків або літаків, ідея, яка спочатку була відкинута, - це не те саме, що відправка військ, яка призвела б до ворожнечі або навіть прямої війни з Росією.

Що могло спонукати президента Еммануеля Макрона зробити таку заяву?

Ми знаємо, що він любить підривати, провокувати і дивувати. Чи не піддався він тому, що могло здатися блискучою інтуїцією, але що є скоріше контрпродуктивним? Згадаймо його пропозицію після нападів ХАМАСу в Ізраїлі 7 жовтня 2023 року створити міжнародну антихамасівську коаліцію за зразком міжнародної коаліції проти ДАШ. Ця блискуча ідея здавалася абсолютно нездійсненною і була широко відкинута.

Чи хотів Макрон показати, що він найжорсткіший щодо Росії?

Другий сценарій: чи бачить він можливість? США стримуються розбіжностями в Конгресі щодо допомоги Україні, і Джо Байден не має свободи дій. Німеччина, найбільший в Європі донор допомоги, вагається: вона не постачає ракети "Таурус", на яких так наполягають українці. Британці, які не входять до Європейського Союзу, занурені у свої внутрішні політичні проблеми. Можливо, Макрон хотів зробити фурор, взявши на себе ініціативу щодо допомоги Україні, навіть попри те, що Франція вже давно вважається найбільш неохочим союзником, який пішов на занадто багато поступок Москві.

Тим не менш, ця пропозиція відповідала б вестерністському клімату, який панує у французьких ЗМІ і серед частини стратегічної спільноти. Даючи інтерв'ю в літаку, що повертав його з Китаю, Макрон заявив, що ідеологічну битву за європейську

стратегічну автономію вже виграно. Здається, це не так. Можливо, вона була виграна в громадській думці, але не в стратегічному співтоваристві або в набагато більш явно прозахідних ЗМІ. Чи хотів Макрон задовольнити коментаторів тим, що він був найжорсткішим щодо Росії? Справа в тому, що між жорсткістю щодо Росії і ризиком бути втягнутим у війну треба зважувати ризики і бути обережним щодо ескалації.

Ціна, заплачена за звільнення України, не варта світової війни. Чи будемо ми вмирати за Донбас?

Підтримувати Україну в чоловіках рівнозначно війні з Росією. Ціна, заплачена за визволення України, не варта світової війни. Чи будемо ми вмирати за Донбас (яким Україна не так давно нехтувала)?

Існує ризик, що Україна стане важливим, якщо не головним, горизонтом для французької дипломатії. Поворотний момент вже був у Братиславі, коли Макрон намагався задовольнити східноєвропейців (Польщу та країни Балтії) тим, що він змінився і дуже рішуче налаштований щодо Росії. Зараз це, очевидно, ще один крок вперед.

Міністр закордонних справ Франції Стефан Сежурне відвідав Аргентину кілька днів тому, щоб привітати зовнішню політику Буенос-Айреса, враховуючи, що Аргентина є однією з небагатьох латиноамериканських країн, які підтримують Україну. Аплодуючи такій підтримці, Франція ризикує ізолювати себе від інших латиноамериканських країн, адже Франція може слугувати мостом між Глобальним Півднем та Західним світом. Франція - західна країна, але її геополітична ДНК не може бути зведена до цього. Україна не може бути альфою і омегою зовнішньої політики Франції, інтерес якої полягає радше у розвитку відносин із незахідним світом у той час, коли останній набуває геополітичного значення.

Більше того, які цілі війни? Президент Зеленський продовжує стверджувати, що хоче звільнити всі втрачені території до 2014 і 2022 років. Це здається складним завданням з військової точки зору, якщо тільки Захід не поспішає розпочати війну. Натомість важливо замислитися над дуже серйозними наслідками такої заяви. Масована підтримка України зброєю і вступ у війну разом з нею - це дві абсолютно різні речі. *Переклад: Хуан Габріель Лопес Гікс*

¿Por qué Macron habló de enviar tropas a Ucrania?

Al término de una reunión internacional de apoyo a Ucrania que él mismo había organizado, el presidente Emmanuel Macron hizo unas declaraciones que saltaron a los titulares el pasado lunes. Sugirió la posibilidad de enviar soldados occidentales para respaldar a Ucrania, que se encuentra en dificultades sobre el terreno. Habló de ambigüedad estratégica. No dijo que tuviera previsto movilizar tropas, pero no quiso descartar esa opción. El envío de tropas de combate a Ucrania equivale a entrar directamente en guerra contra Rusia. Haríamos bien en pensarlo dos veces antes de embarcarnos en semejante aventura contra un país conocido por su agresividad y que dispone del arma nuclear.

Las declaraciones del presidente sorprendieron a los militares franceses presentes en la conferencia. Ahora bien, fueron sobre todo los socios europeos y occidentales de Francia los que reaccionaron con mayor energía. Alemania, Polonia y el Reino Unido, los más firmes valedores de Ucrania, respondieron que no era cuestión de enviar tropas a Ucrania. En Estados Unidos, el presidente Joe Biden ha declarado una y otra vez que no se plantea el envío de soldados estadounidenses.

Es necesario distinguir entre el envío de material para ayudar a resistir la agresión rusa y la participación directa en un conflicto que adquiriría entonces una naturaleza muy diferente. Ese tipo de declaraciones conlleva un riesgo real de escalada. El presidente Macron, desaprobado por todos sus homólogos, afirmó que ideas inicialmente rechazadas podían acabar por abrirse camino. Sin embargo, no es lo mismo enviar tanques o aviones, idea inicialmente rechazada, que enviar tropas, lo cual llevaría a una cobeligerancia o incluso a una beligerancia directa con Rusia.

¿Qué ha podido llevar al presidente Emmanuel Macron a hacer semejante declaración?

Sabemos que le gusta mostrarse disruptivo, provocar y sorprender. ¿Cedió a lo que pudo parecer una *intuición brillante*, pero que resulta más bien contraproducente? Recordemos su propuesta, tras los ataques del 7 de octubre de 2023 perpetrados por Hamas en Israel, de crear una coalición internacional anti-Hamas siguiendo el modelo de la coalición internacional anti-Daesh. Esa idea *genial* pareció del todo inviable y fue ampliamente rechazada.

¿Quería Macron mostrar que él era el más duro frente a Rusia?

Segunda hipótesis: ¿ve una oportunidad? Estados Unidos está bloqueado por los desacuerdos en el Congreso acerca de la ayuda a Ucrania, y Joe Biden no tiene las manos libres. Alemania, el mayor contribuyente europeo de ayuda, se muestra vacilante: no entrega los misiles Taurus que los ucranianos piden a gritos. Los británicos, fuera de la Unión Europea, están atrapados en sus problemas políticos internos. Quizás Macron quiso dar un golpe de efecto tomando la iniciativa en el asunto de la ayuda a Ucrania, pese a que Francia ha sido considerada durante mucho tiempo como el aliado más renuente por haber hecho demasiadas concesiones a Moscú.

No obstante, la propuesta se ajustaría al clima occidentalista que reina en el debate mediático francés y en parte de la comunidad estratégica. Entrevistado en el avión que lo traía de vuelta de China, Macron declaró que la batalla ideológica por la autonomía estratégica europea estaba ya ganada. No parece ser el caso. Puede que esté ganada en la opinión pública, pero no en la comunidad estratégica ni en los medios de comunicación,

mucho más claramente occidentalistas. ¿Quería Macron satisfacer a los comentaristas indicando que él era el más duro frente a Rusia? El caso es que, entre ser duro con Rusia y correr el riesgo de verse arrastrado a una guerra, hay que sopesar los riesgos y ser cauto ante las escaladas.

El precio pagado por la liberación de Ucrania no vale una guerra mundial. ¿Vamos a morir por el Donbás?

Un apoyo en hombres a Ucrania equivale a entrar en guerra contra Rusia. El precio pagado por la liberación de Ucrania no vale una guerra mundial. ¿Vamos a morir por el Donbás (que Ucrania desatendía no hace mucho)?

Existe el riesgo de que Ucrania se convierta en un horizonte importante, si no en el principal, de la diplomacia francesa. Ya hubo un punto de inflexión en Bratislava, cuando Macron trató de satisfacer a los europeos orientales (Polonia y los países bálticos) afirmando que había cambiado y que se mostraba muy resuelto en relación con Rusia. Estamos ahora claramente ante un paso más.

Stéphane Séjourné, ministro francés de Asuntos Exteriores, visitó hace unos días Argentina para celebrar la política exterior de Buenos Aires, dado que Argentina es uno de los pocos países latinoamericanos que apoyan a Ucrania. Aplaudir ese apoyo conlleva el riesgo de aislarse de otros países latinoamericanos, porque Francia podría servir de puente entre el Sur Global y el mundo occidental. Francia es un país occidental, pero su ADN geopolítico no puede reducirse sólo a eso. Ucrania no puede ser el alfa y el omega de la política exterior de Francia, cuyo interés reside, más bien, en desarrollar relaciones con el mundo no occidental justo en un momento en que éste gana importancia geopolítica.

Además, ¿cuáles son los objetivos de la guerra? El presidente Zelenski sigue afirmando que quiere liberar todos los territorios perdidos en 2014 y 2022. Parece una tarea difícil desde un punto de vista militar, a menos que Occidente se precipite a la guerra. En cambio, resulta esencial reflexionar sobre las gravísimas consecuencias de semejante anuncio. Apoyar masivamente a Ucrania con armas y entrar en la guerra a su lado son dos cuestiones completamente diferentes.

Traducción: Juan Gabriel López Guix